

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโรงเรียนวิถิพุทธ
ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนวัดบ้านนา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3

นางสาวอัมพร บำรุงผล
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านนา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร โรงเรียนวิถีพุทธของผู้บริหารกับ
คุณภาพการศึกษาโรงเรียนวัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ฉบับนี้ ผู้วิจัย
ได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ดร.สุเทพ ชิตยวงษ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ชลบุรี เขต 3 ดร.ทวีศิลป์ กุลนภาดล อาจารย์ประจำภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ดร.อุทัย ศิริภักดิ์ อาจารย์ประจำภาควิชาปรัชญา
และศาสนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
นางสาวฉวีวรรณ แสงสว่าง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี
เขต 3 และนางศรีไพร วรสุข ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี
เขต 3 ได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์และอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการ
ตรวจสอบแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ
โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง นักเรียน โรงเรียนวัดนาพร้าว สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่น
ของเครื่องมือ และคณะครู ผู้ปกครอง โรงเรียนวัดบ้านนา ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม เพื่อการวิจัย
ครั้งนี้ ทำให้งานวิจัยสำเร็จได้ข้อมูล เพื่อศึกษาและพัฒนาต่อไป

คุณค่าและประโยชน์จากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแก่ บิดา มารดา ครู และอาจารย์
ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

อัมพร บำรุงผล

บทคัดย่อ

ชื่องานวิจัย	ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร โรงเรียนวิถิปุทธของผู้บริหาร กับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนวัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3
ชื่อผู้วิจัย	นางสาวอัมพร บำรุงผล
ปีการศึกษา	2549
ที่ปรึกษา	ดร. สุเทพ ชิตยวงษ์ ดร. ทวีศิลป์ กุศลภาดล ดร. อุทัย ศิริภักดิ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาระดับและความสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร โรงเรียนวิถิปุทธของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนวัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3 จำนวน 397 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย

ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหาร โรงเรียนวิถิปุทธของผู้บริหาร โรงเรียนวัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร โรงเรียนวิถิปุทธของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษา โรงเรียนวัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบความคิดในการวิจัย.....	7
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	8
ความสำคัญของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
ประวัติความเป็นมาและการดำเนินงาน โรงเรียนวิถิปุทธของ โรงเรียนวัดบ้านนา..	12
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร.....	19
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม.....	27
แนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนวิถิปุทธของกระทรวงศึกษาธิการ.....	30
สู่การศึกษาแนวพุทธ.....	44
ตัวชี้วัดการดำเนินงาน โรงเรียนวิถิปุทธ.....	45
การดำเนินงาน โรงเรียนวิถิปุทธดีเด่น.....	68
แนวทางการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.....	69
แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	77
มาตรฐานการศึกษา.....	87
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	103

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	113
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	113
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	113
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	114
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	116
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	116
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	118
4	119
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	119
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	120
5	164
สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	164
สรุปผลการวิจัย.....	165
อภิปรายผลการวิจัย.....	171
ข้อเสนอแนะ.....	183
บรรณานุกรม.....	185
ภาคผนวก.....	190
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	191
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	193
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	225

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ตัวชี้วัดด้านปัจจัยนำเข้า (Input)..... 47
2	ตัวชี้วัดด้านกระบวนการ (Process) 49
3	ตัวชี้วัดด้านผลผลิต (Output) 51
4	ตัวชี้วัดด้านผลกระทบ (Outcomes/ Impact)..... 52
5	ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)..... 53
6	ด้านกระบวนการ (Process)..... 58
7	ด้านการผลิต (Output) 64
8	ด้านผลกระทบ (Outcomes/ Impact) 67
9	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 114
10	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม 120
11	การบริหารโรงเรียนวิถิพุทธ ระดับการศึกษาปฐมวัยของผู้บริหาร โรงเรียนวัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน 121
12	การบริหารโรงเรียนวิถิพุทธระดับการศึกษาปฐมวัยของผู้บริหาร โรงเรียนวัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านกายภาพ 122
13	การบริหารโรงเรียนวิถิพุทธ ระดับการศึกษาปฐมวัยของผู้บริหาร โรงเรียนวัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต 124
14	การบริหารโรงเรียนวิถิพุทธระดับการศึกษาปฐมวัยของผู้บริหาร โรงเรียนวัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการเรียนการสอน 126
15	การบริหารโรงเรียนวิถิพุทธ ระดับการศึกษาปฐมวัยของผู้บริหาร โรงเรียนวัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์ 128
16	การบริหารโรงเรียนวิถิพุทธ ระดับการศึกษาปฐมวัยของผู้บริหาร โรงเรียนวัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการบริหารจัดการ 130
17	การบริหารโรงเรียนวิถิพุทธ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหาร โรงเรียน วัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและ รายด้าน..... 132
18	การบริหารโรงเรียนวิถิพุทธ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหาร โรงเรียน วัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านกายภาพ 133

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
19 การบริหาร โรงเรียนวิถิพุทธ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหาร โรงเรียน วัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านกิจกรรมพื้นฐาน วิถีชีวิต.....	135
20 การบริหาร โรงเรียนวิถิพุทธ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหาร โรงเรียน วัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการเรียนการสอน	137
21 การบริหาร โรงเรียนวิถิพุทธ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหาร โรงเรียน วัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านบรรยากาศและ ปฏิสัมพันธ์.....	139
22 การบริหาร โรงเรียนวิถิพุทธ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหาร โรงเรียน วัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการบริหารจัดการ	141
23 คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนวัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน.....	143
24 คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนวัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านคุณภาพเด็ก รายข้อด้วบงชี้.....	144
25 คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนวัดบ้านนา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการจัดการเรียนรู้ รายข้อด้วบงชี้.....	146
26 คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนวัดบ้านนา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา รายข้อด้วบงชี้.....	148
27 คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนวัดบ้านนา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ รายข้อด้วบงชี้.....	151
28 คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน.....	152
29 คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนวัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านคุณภาพผู้เรียน รายข้อด้วบงชี้.....	153

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
30	156
คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของ โรงเรียนวัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการเรียนการสอน รายชื่อตัวบ่งชี้.....	
31	158
คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของ โรงเรียนวัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา รายชื่อตัวบ่งชี้.....	
32	161
คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของ โรงเรียนวัดบ้านนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ รายชื่อตัวบ่งชี้.....	
33	162
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโรงเรียนวิถิพุทธของผู้บริหาร กับคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของ โรงเรียนวัดบ้านนา.....	
34	163
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโรงเรียนวิถิพุทธของผู้บริหาร กับคุณภาพการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของ โรงเรียนวัดบ้านนา.....	

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	8
2 ขั้นตอนการบริหารจัดการ โรงเรียนวิถิพุทธ.....	41